

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації

Євтушенка Антона Сергійовича

«Механізми запобігання та протидії корупції в органах публічної влади»

яка подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії
з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування
за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування»

1. Оцінка роботи здобувача у процесі підготовки дисертації і виконання індивідуального плану навчальної та наукової роботи

Здобувач Євтушенко Антон Сергійович виконав у повному обсязі індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Освітня програма в обсязі 60 кредитів ECTS виконав у повному об'ємі. Здобувач успішно склав іспити з наступних дисциплін: Концептуальні засади розвитку публічного управління та адміністрування, Публічна політика, Управління суспільним розвитком, Концептуальні засади сучасного наукового пізнання, Етика та світоглядні засади наукової діяльності, Методологічне забезпечення досліджень публічного управління та адміністрування, Методологічне забезпечення освітньої діяльності, Управління проектами, Комунікативні аспекти діяльності дослідника, Основи наукового мовлення, Інформаційні технології у науковій діяльності, Іноземна мова в професійній діяльності дослідника публічного управління та адміністрування, Інформаційно-аналітична складова публічного управління, Глобальне врядування і між рівневі відносини у публічному управлінні, Демократія участі та комунікації в публічному управлінні та пройшов педагогічну практику.

У процесі навчання здобувач набув усіх компетентностей, теоретичних знань, вмінь і навичок, визначених Тимчасовим стандартом вищої освіти третього науково-освітнього рівня за спеціальністю 281 Публічне управління

та адміністрування.

Всі заплановані види робіт були виконані своєчасно. Здобувач плідно співпрацював з науковим керівником протягом усього терміну навчання в аспірантурі.

2. Обґрунтування вибору теми дослідження

В епоху цифрової трансформації традиційні механізми протидії корупції потребують суттєвого оновлення з урахуванням можливостей сучасних технологій. Впровадження електронного урядування, автоматизованих систем контролю, технологій блокчейн у державних реєстрах здатне кардинально мінімізувати простір для корупційних практик. Водночас ефективна протидія корупції можлива лише за умови системного поєднання інституційних реформ з трансформацією ціннісних установок як публічних службовців, так і громадян.

Актуальність дослідження обумовлена також практичними потребами удосконалення антикорупційної політики в Україні. Попри створення спеціалізованих антикорупційних органів та оновлення законодавства, рівень корупції залишається критично високим. Це вимагає розробки нових підходів до організації антикорупційної діяльності, впровадження ефективних механізмів управління корупційними ризиками, посилення превентивної складової у протидії корупції.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Тема дисертаційної роботи пов'язана з науково-дослідною роботою «Публічне управління в умовах глобалізації» (0116U007246), що виконувалась кафедрою публічної політики навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. У межах цієї роботи автором визначено основні напрями протидії корупції в органах публічної влади в Україні.

4. Особистий внесок дисертанта в отриманні наукових результатів

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні конкретного науково-прикладного завдання-теоретичного обґрунтування та розробки практичних рекомендацій з удосконалення публічного управління міським розвитком на засадах концепції розумного міста.

Новизна наукових результатів конкретизується в таких положеннях:

уперше:

- розроблено концептуальну модель системної протидії корупції в органах публічної влади, яка, на відміну від існуючих, передбачає поєднання інституційних реформ з трансформацією ціннісних установок як публічних службовців, так і громадян, містить взаємопов'язані блоки нормативно-правового, організаційного, технологічного та соціокультурного забезпечення антикорупційної діяльності, що дозволяє комплексно впливати на причини та умови виникнення корупції на всіх рівнях публічного управління, та робить акцент на формуванні стійкого суспільного запиту на доброчесність влади через розвиток громадянської освіти, медіа-грамотності та культури доброчесності;

удосконалено:

- методичний підхід до організації антикорупційної діяльності в органах публічної влади, що передбачає впровадження системи взаємопов'язаних інституційних (незалежні спеціалізовані органи), правових (нормативне регулювання) та організаційних (практичні інструменти) механізмів з фокусом на вживанні превентивних заходів та запровадженні автоматизованих систем контролю;

- методичний підхід до управління корупційними ризиками в публічному секторі, а саме обґрунтовано використання для цього комплексу інструментів, що включає регулярну оцінку ризиків, антикорупційний комплаєнс, автоматизований моніторинг способу життя посадовців та етичне консультування;

дістали подальшого розвитку:

- теоретичні положення щодо сутності та чинників корупції як системної загрози національній безпеці через визначення її історичних (традиції патрон-клієнтських відносин, клановість політичної еліти), інституційних (слабкість механізмів стримувань і противаг, недосконалість процедур прийняття рішень) та соціокультурних (толерування корупційних практик, низька правова культура) детермінант, що дозволило обґрунтувати необхідність комплексного впливу на всі групи чинників;

- методологічні засади адаптації міжнародного досвіду протидії корупції через розробку механізмів впровадження комплексної системи управління корупційними ризиками (оцінка вразливих сфер, антикорупційні програми, моніторинг виконання), автоматизації фінансового контролю (інтеграція державних реєстрів, верифікація декларацій, відстеження підозрілих транзакцій) та розвитку громадського контролю (захист викривачів, антикорупційна експертиза, прозорість діяльності органів влади);

- концептуальні засади модернізації антикорупційної інфраструктури через обґрунтування пріоритетності впровадження цифрових технологій (електронний документообіг, автоматизація адміністративних процедур, технології блокчейн у державних реєстрах) та розвитку інструментів електронної демократії (електронні петиції, громадські бюджети, цифрові платформи взаємодії з громадськістю), що дозволяє мінімізувати людський фактор та корупційні ризики у публічному управлінні.

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Сформульовані у дисертаційній роботі наукові положення, висновки та рекомендації ґрунтуються на теоретико-методологічних засадах науки публічного управління, узагальненні поглядів та ідей провідних вітчизняних і зарубіжних учених, використанні системи загальнонаукових і спеціальних методів. У роботі здійснено аналіз значного обсягу нормативно-правових актів, наведено дані про апробацію результатів на науково-практичних

конференціях та впровадження розробок автора у практичній діяльності органів публічної влади. У цілому наукові результати, отримані в дисертації, є достовірними, науково обґрунтованими та доказовими.

6. Практичне значення одержаних результатів

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в доведенні низки теоретичних положень і висновків до конкретних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення державної антикорупційної політики та механізмів її реалізації в органах публічної влади України. Результати дослідження будуть корисними для Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та інших антикорупційних органів при розробці та реалізації антикорупційних програм, впровадженні механізмів управління корупційними ризиками, вдосконаленні процедур фінансового контролю та моніторингу способу життя публічних службовців.

Запропонована концептуальна модель системної протидії корупції може використовуватись уповноваженими підрозділами (особами) з питань запобігання та виявлення корупції в органах державної влади та місцевого самоврядування як методологічна основа для організації антикорупційної діяльності, розробки та впровадження антикорупційних програм, проведення оцінки корупційних ризиків.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації в роботах, опублікованих автором

Основні положення дисертаційного дослідження висвітлено у 6 публікаціях, з них 3 – у наукових фахових виданнях.

Статті у фахових наукових виданнях:

1. Євтушенко А. С. Концептуально-стратегічні аспекти протидії корупції у сфері публічного управління. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 20. С. 178-181. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.20.178>.

2. Євтушенко А. С. Загальна характеристика корупційних ризиків та правопорушень у сфері публічного управління (міжнародний та український досвід). Державне управління: удосконалення та розвиток. 2023. № 10. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2023.10.14>.

3. Євтушенко А. С. Основні засади протидії корупції в секторі публічного управління. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2023. Том 34 (73). № 5. DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2023.5/17>.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

4. Євтушенко А. С. Вплив групової поведінки на корупцію в органах публічної влади. Публічне управління XXI століття: синтез теорії та практики : зб. тез XX Міжнар. наук. конгресу, 24 квіт. 2020 р. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр». 2020. С. 110-113.

5. Євтушенко А. С. Феномен корупції у публічному управлінні. Публічне управління XXI століття: погляд у майбутнє : зб. тез XXI Міжнар. наук. конгресу, 24 квіт. 2021 р. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр». 2021. С. 174-177.

6. Євтушенко А. С. Модернізація механізмів антикорупційної політики України в умовах цифрової трансформації. Current trends in scientific research development. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2025. Pp. 446-449.

8. Апробація матеріалів дисертації

Основні результати дисертаційного дослідження обговорювались на засіданнях кафедри публічної політики, на міжнародних і національних науково-практичних конференціях і конгресах, зокрема: XX Міжнародному науковому конгресі «Публічне управління XXI століття: портал можливостей» (м. Харків, 2020 р.), XXI Міжнародному науковому конгресу «Публічне управління XXI століття: погляд у майбутнє» (м. Харків, 2021 р.) та ін.

9. Оцінка структури, мови та стилю дисертації

Матеріал дисертації викладено в логічній послідовності та доступно для сприйняття. Дисертація написана науковим стилем мовлення, структура дисертації відповідає алгоритму здійсненого автором дослідження. Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

10. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту

За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значимістю дисертаційна робота Євтушенка А.С. «Механізми запобігання та протидії корупції в органах публічної влади» повністю галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» та відповідає паспорту спеціальності 281 – «Публічне управління та адміністрування». Здобувачем повністю виконано освітню та наукову складову третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

11. Дотримання академічної доброчесності

На підставі вивчення тексту дисертації здобувача, наукових праць здобувача та Протоколу контролю оригінальності (перевірку наявності текстових запозичень виконано в антиплагіатній інтернет-системі Strikeplagiarism.com) встановлено, що дисертаційна робота виконана самостійно, текст дисертації не містить плагіату, а дисертація відповідає вимогам академічної доброчесності.

12. Результати обговорення та проведення презентації. Рекомендація дисертації до захисту

Здобувач представив основні результати своєї дисертаційної роботи на розширеному засіданні кафедри публічної політики ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна щодо попередньої експертизи дисертації (витяг з протоколу № 8 розширеного засідання кафедри публічної політики від 27.02.2025 року) у формі презентації та наукової дискусії після її завершення.

У рамках цього розширеного засідання було ухвалено одноголосно рекомендувати роботу здобувача Євтушенка А.С. «Механізми запобігання та протидії корупції в органах публічної влади» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

Головуючий на розширеному засіданні
кафедри публічної політики,
доктор наук з державного управління,
професор, професор кафедри публічної політики
ННІ «Інститут державного управління»
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Олена КРУТІЙ